

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket

i

VÄNERSBORG

Läsåret 1950—1951

VÄNERSBORG 1951
VÄNERSBORGS BOKTRYCKERI (F. BERG)

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket

i

VÄNERSBORG

Läsåret 1950—1951

Den 4 december 1950 avled läroverkets eforus, biskopen över Skara stift, teologie doktorn *Gustaf Ljunggren*.

I mer än femton år innehade biskop Ljunggren eforatet över stiftets läroverk. Stort intresse visade han städse arbetet vid vårt läroverk, även om tiden ej medgav, att hans personliga besök i vår skola blevo så talrika som han säkerligen önskat. Med vördnad och tacksamhet skola vi minnas hans välsignelserika gärning för kyrka och skola i Skara stift, som med biskop Ljunggren förlorat en stor andans man.

Till biskop över Skara stift och därmed också eforus över dess läroverk utnämndes den 30 mars 1951 domprosten i Skara, teologie doktorn *Yngve Rudberg*. I sjutton år har biskop Rudberg tidigare verkat i Vänersborg som komminister och därunder gjort sig högt uppskattad i vida kretsar. Läroverket har därför all anledning att med uppriktig glädje nu hälsa biskop Rudberg såsom sin eforus.

Organisation.

Högre allmänna läroverket i Vänersborg har både femårig realskola, byggd på genomgångna fyra klasser i folkskolan, och fyraårig realskola, byggd på sexårig folkskola. Som överbyggnad härpå finnes dels ett fyraårigt latin-gymnasium, som an knyter till näst högsta klassen i realskolan, dels treårigt latin- och realgymnasium, som an knyter direkt till realexamen. Dessutom finnes i realskolans båda högsta klasser inbyggd en handelslinje.

Kap. I. Undervisningen.

Lärotider, årsavslutning.

Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar torsdagen 1. den 24 augusti kl. 9 och med allmänt upprop tisdagen den 29 augusti för eleverna i gymnasiet och klasserna 5⁵ och 4⁴ kl. 11, övriga klasser kl. 13, varpå den egentliga undervisningen tog sin början följande dag kl. 8 och slutade måndagen den 18 december kl. 11.40. Avslutningen ägde rum den 20 december kl. 9.30.

Vårterminen började fredagen den 12 januari med allmänt upprop kl. 11.30 och 12.20, varefter undervisningen omedelbart tog sin början; den är ämnad att fortgå till fredagen den 8 juni kl. 11.40.

Offentlig **årsavslutning** äger rum i aulan tisdagen den 12 juni kl. 12. 2. Uppvisning i musik ägde rum fredagen den 27 april och i gymnastik fredagen den 18 maj. Prov å lärjungarnas arbeten i teckning och slöjd utställas i gymnastiksalen måndagen den 11 juni kl. 18—20 och tisdagen den 12 juni kl. 9—10.

Till att övervara årsavslutningen får jag inbjuda läroverkets eforus, dess inspektor, som lovat att förrätta avslutningen, ledamöterna av Stadsfullmäktige och av läroverkets lokalstyrelse, lärjungarnas föräldrar, målsmän och anhöriga samt alla andra för läroverket och bildningen intresserade personer.

Gemensam ledighet från undervisningen enligt § 18 mom. 3 och 4 i läro- 3. verksstadgan har lämnats hela läroverket:

den 23 och 24 oktober, den 25 november, ett längre mitt-terminslov den 19—24 februari, åvägbragt genom att 3 allmänna lovdagar och 3 friluftsdagar sammanslogos, varjämte de 2 lovdagarna kring pingsthelgen flyttades till den 30 april och 2 maj, varigenom 5 dagars sammanhängande ledighet erhöles.

Timplan.

Läroverkets timplan har överensstämt med den för de allmänna läroverken gällande normalplanen.

Samläsning har under läsåret ägt rum i följande utsträckning:

L. IV⁴—L. III³ i kristendomskunskap, modersmålet, engelska, tyska, geografi, filosofi och matematik,

L. IV⁴—R. III³ b i biologi med hälsolära,

L. III³—R. III³ a i biologi med hälsolära,

R. III³ a—R. III³ b i tyska och kemi,

L. III⁴—L. II³ i tyska, spanska, matematik och kemi,

L. III⁴—L. II³—R. II³ a i geografi och filosofi,

L. III⁴—R. II³ b i biologi med hälsolära,

L. II³—R. II³ a i biologi med hälsolära,

R. II³ a—R. II³ b i fysik,

5⁵ A—5⁵ H i modersmålet, engelska, tyska och geografi,

5⁵ A—4⁴ i franska,

4⁵ b—3⁴ i franska,

3⁴—4⁵ H i modersmålet, engelska, tyska, geografi och matematik.

4. Läroböcker m. m. jämte vissa uppgifter om genomgångna kurser.

* utmärker sådana böcker, som antingen tillhandahållas av läroverket eller utan att vara direkt påbjudna i allmänhet användas av lärjungarna.

Lärjungar i realskolan, som äro mantalsskrivna i Vänersborg, Trollhättan eller Västra Tunhem, få läroböckerna på resp. kommuns bekostnad.

För systematisk uppgift å stadgade lärokurser för varje klass och ring hänvisas till gällande undervisningsplan, varom upplysningar lämnas å rektorsexpeditionen.

Kristendomskunskap.

Bibeln: 1—III³, L. I⁴—L. IV⁴.

Psalmboken: 1—III³, L. I⁴—L. IV⁴.

Steen, Kristendom, Lärobok i kristendomskunskap för real- och flickskolan: 2⁵ (del I:2 sid. 5—105), 3⁵, 2⁴ (del I:2 sid. 5—94), 4⁵, 3⁴ (del I:2 sid. 94—146).

Klefbeck—Wijkmark, Kristendomskunskap för realskolan: 1⁵ (del I: sid. 1—73), 1⁴ (del I: sid. 134—220), 5⁵, 4⁴ (del II).

Klefbeck—Wijkmark, Lärobok i kristendomskunskap för det fyraåriga gymnasiet första ring: L. I⁴.

Ahlberg, Religionshistorisk översikt för läroverken: L. II⁴, I³ (sid. 1—40), L. III⁴, II³ (sid. 6—12, 40—55).

Ahlberg, Den kristna världs- och livsåskådningen: L. IV⁴, III³.

Johansson-Liedgren, Kyrkohistoria för gymnasiet: L. II⁴, I³ (t. o. m. sid. 124), L. III⁴, II³ (sid. 125—285).

Modersmålet.

- Celander—Oterdahl*, Saga och sanning: 1⁵ (del 1), 2⁵, 1⁴ (del 2), 3⁵, 2⁴ (del 3).
- Rebbe*, Svensk språklära för realskolan: 1⁵—3⁵, 1⁴—3⁴.
- Rydberg*, Svensk språklära: 4⁵.
- Rebbe-Fischer*, Exempelsamling till inövande av svenska satsläran och skiljetecknens bruk: 1⁵—4⁵, 1⁴—3⁴.
- Kabner-Victorin*, Svensk rättskrivningslära: 1⁵—4⁵, 1⁴—3⁴.
- Lokrantz*, Litteraturen i Sverige och grannländerna: 4⁵—5⁵, 3⁴—4⁴.
- Alving*, Svensk litteraturhistoria: L. III⁴, L. II³, R. II³ b (s. 194—375), L. IV⁴, III³ (s. 375—470).
- Alving—Hasselberg*, Svensk litteraturhistoria: L. II⁴, I³ (s. 1—137), R. II³ a (s. 107—256).
- Steffen*, Isländsk litteratur i urval: 5⁵, 4⁴, L. II⁴, I³.
- Ek och Mjöberg*, Fornsvensk litteratur (MLF 16): L. II⁴, I³.
- Mjöberg*, Ur reformations- och stormaktstidens litteratur (MLF 17): L. II⁴, I³.
- Mjöberg*, Svensk litteratur: L. II⁴, I³ (del I: 1, I: 2, s. 5—93), L. III⁴, II³ (del I: 2), L. IV⁴, III³ (del II).
- Atterbom*, Lycksalighetens ö (Wallén eller Bendixson): L. III⁴, II³.
- Tegnér*, Fritjofs saga: L. I⁴, L. III⁴, II³.
- Almqvist*, Törnrosens bok (MLF 51): L. III⁴, II³.
- Runeberg*, Fänrik Ståls sägner: 2⁵, 1⁴, L. IV⁴, III³.
- „ Kung Fjalar: R. II³ a, L. IV⁴, III³.
- Snoilsky*, Svenska bilder: 3⁵, 2⁴, L. IV⁴, III³.
- Rydberg*, Singoalla: 4⁵—5⁵.
- „ Vapensmeden: L. IV⁴, III³.
- Strindberg*, Hemsöborna: 4⁵, 3⁴, L. IV⁴, III³.
- „ Tre noveller ur Svenska öden och äventyr (MLF 4): L. I⁴, I³.
- „ Mäster Olof: L. IV⁴, III³.
- „ Röda rummet: R. III³ b.
- Heidenstam*, Karolinerna (10 noveller): L. IV⁴, III³.
- Lagerlöf*, Gösta Berlings saga: L. IV⁴, III³.
- „ Jerusalem I: R. III³ b.
- Tideström*, Lyrik från vår egen tid (MLF 66): L. II⁴—L. IV⁴, I³—III³.
- Siwertz*, Mälarpirater: 4⁵, 3⁴.
- Bergman*, Swedenhielms: L. I⁴.
- „ Markurells i Wadköping: R. I³ b.
- „ Flickan i frack: L. I³.
- **Segerström*, Dansk och norsk läsebok: 5⁵, 4⁴, L. I⁴.
- Holberg*, Jeppe paa Bjerget: L. II⁴, I³, R. II³.
- Ibsen*, Et Dukkehjem: L. III⁴, L. II³.
- „ , En Folkefiende: R. II³ a.
- Bjørnson*, Synnøve Solbakken: R. II³ b.
- Shakespeare*, Hamlet L. II⁴, R. I³ b.

- Shakespeare*, Köpmannen i Venedig: L. I³, R. I³ b.
Hagland—Hagbarth, Lärobok i uppsatsskrivning: 3⁵ b, 4⁵ a, 4⁴.
Hagland—Hagbarth, Modersmålet i tal och skrift för högre skolor: L. I⁴—L. IV⁴, I³—III³.
 Av Rydberg, Heidenstam, Fröding och Karlfeldt har i sista ringen ett betydligt större antal dikter genomgått än de i Mjöbergers antologi upptagna.

Latin.

- Tidner*, Latinsk språklära: L. I⁴ (formläran; syntax i anslutning till läseboken), L. II⁴ (syntaxen §§ 76—172), L. I³ (formläran; syntax §§ 76—120, f. ö. i anslutning till texterna), L. III⁴ (formläran rep.; syntax från § 173 till slutet), L. II³ (formläran rep.; syntax och stilistik §§ 121—241), L. IV⁴ (rep.), L. III³ (rep. av större delen).
Pontén, Latinsk läsebok för nybörjare: L. I⁴, L. I³.
Pontén, Latinska författare i urval. I Poesi: L. III³ (*Horatius*, valda carmina, c. 525 vers). — II Prosa. Första avd.: L. II⁴ (*Cornelius Nepos*, Hannibal, s. 85—93; *Caesar*, De bello Gallico s. 3—30), L. I³ (*Cornelius Nepos*, Hannibal, s. 85—93; *Caesar*, De bello Gallico s. 3—9), L. II³ (*Caesar*, De bello Gallico s. 26—37, 44—53). — II Prosa. Andra avd.: L. II³ (*Livius* s. 46—67), L. IV⁴ (*Cicero*, Oratio in Catilinam prima s. 109—122, urval ur Cato maior och De officiis s. 150—174; *Sallustius* s. 175—183 kursivt), L. III³ (*Cicero*, Oratio in Catilinam prima och valda brev s. 109—150; *Plinius d. y.*, valda brev s. 184—190; *Sallustius* s. 175—181 ex tempore).
Livius, Ab urbe condita. Urval ur böckerna XXI och XXII av *Lindstam*: L. III⁴ (s. 13—45).
Ovidius, Metamorfoser i urval av *Risberg*: L. II⁴ (Pyr. et Thisbe, Dæd. et Ic., Quattuor aetates, Orphei mors = 265 vers), L. II³ (Pyr. et Thisbe, Daed. et Ic., Quattuor aetates, Orph. et Eur., Orphei mors = 327 vers).
Vergilius, The Aeneid, Book VI, edited by *A. Sidgwick*: L. III⁴ (900 vers).
Catullus och *Horatius* i urval av *Risberg*: L. II³ (*Catullus*, c. 275 vers), L. IV⁴ (*Catullus* 150 vers; *Horatius* 450 vers).
 **Lhomond-Holzer*, Urbis Romae viri illustres: L. III⁴ (kursivläsning).
 **Iustinus*, Epitoma Historiarum Philippicarum Pompei Trogi, rec. *Ruehl*: L. IV⁴, L. III³ (valda partier ex tempore).
 **Hårleman*, Exercitia prima Latina: L. I³ (övningsskrivningar).
Pontén, De latinska översättningsproven i studentexamen: L. III⁴, L. II³, L. IV⁴, L. III³.
Söderström, Romersk fornkunskap: L. II³ (s. 1—25), L. IV⁴, L. III³ (partiellt).
Ahlberg—Lundqvist—Sörbom, Latinsk-svensk ordbok: L. II⁴—L. IV⁴, L. I³—L. III³.
Cavallin, Latinskt skollexikon.

Grekiska.

- Solders*, Grekisk skolgrammatik: L. II³ (formläran; syntax i anslutning till texterna), L. IV⁴ (formläran rep., syntaxen läst).
- Pontén*, Grekisk läsebok för nybörjare: L. II³.
- Xenophon*, Anabasis i urval av *A. Svensson*. 1. Tåget mot storkonungen: L. IV⁴ (s. 25—38). — 2. Vägen tillbaka: L. II³ (s. 8—20).
- Hedberg*, Ordlista till Kriton och Anabasis: L. II³, L. IV⁴.
- Platon*, Apologie des Sokrates, herausg. von *M. Croiset*: L. IV⁴ (s. 1—24).
- Düring*, Kommentar till Sokrates' försvarstal: L. IV⁴.
- Homeros' Odysse*, Sjätte sången, utg. av *Thunell*: L. IV⁴ (322 vers).
- Düring*, Grekisk lyrik: L. IV⁴ (183 vers).
- **Novum Testamentum Graece*, ed. *Nestle*: L. II³ (valda stycken ex tempore), L. IV⁴ (kursivläsning ur Marcus-evangeliet).

Engelska.

- Björkhagen*, Engelsk nybörjarbok: 1⁵ (st. 1—30), 2⁵ (st. 30—60), 1⁴ (st. 1—36), 2⁴, 3⁵—5⁵ (st. 33—55), 4⁴ (boken avslutad).
- Björkhagen*, Engelsk läsebok för mellanstadiet: 3⁵ (sid. 1—20), 4⁵ (sid. 1—60), 3⁴ (sid. 1—70), 5⁵ A (sid. 58—135), 5⁵ H (sid. 58—106), 4⁴ (sid. 1—40), L. I⁴ (sid. 58—114), L. II⁴ (sid. 90—190), I³ (sid. 75—160), II³ (boken avslutad).
- Areskog—Blomqvist*, Seven Short Stories: L. III⁴, II³ (65 sid.).
- Proctor*: An Introduction to English Literature: L. III⁴, L. II³ (kursivt).
- Ivar Larsson*, English Fiction: III³, (70 s.)
- Redin—Ernolv*, England and the English: R. III³ a (80 s.)
- Björkhagen*, Övningar till Engelsk nybörjarbok, 1⁵, 2⁵, 1⁴, 2⁴.
- Zetterström*, Översättningsövningar till engelska utg. av *Redin*: 2⁵—5⁵, 3⁴, 4⁴, L. II⁴).
- Fischerström*, Kombinerade stilar I: 4⁵, 5⁵, 4⁴, L. I⁴, I³.
- „ Kombinerade stilar II: R. II³, R. III³.
- Ekblom*, Engelsk synonymbok R. II³ b, R. III³.
- Bergener*, Engelsk vokabelsamling: R. III³.
- Bjerre och Ehlefors*, English Texts for Higher Forms: III³ (kursivt).
- Hammarberg och Zetterström*, Kortfattad engelsk skolgrammatik: 4⁵, 4⁴, L. II⁴, II³—III³.
- Löfgren*, Engelsk grammatik: 2⁵—5⁵, 1⁴—3⁴.
- Stern*, Engelska handelsbrev: 4⁵ H (sid. 1—24), 5⁵ H (sid. 15—36).
- Kärre, Lindqvist, Nöjd och Redin*, Engelsk-svensk ordbok. Skolupplaga: 4⁵, 3⁴, 5⁵, 4⁴, L. I⁴—L. IV⁴, I³—III³.
- Wenström och Harlock*, Svensk-engelsk ordbok. Skolupplaga: 3⁵, 4⁵, 5⁵, 4⁴, L. I⁴—L. IV⁴, I³—III³.
- Wenström och Harlock*, Engelsk-svensk ordbok. Fickupplaga: 5⁵, 4⁴, L. I⁴—L. IV⁴, I³—III³.
- Wenström och Harlock*, Svensk-engelsk ordbok. Fickupplaga: 5⁵, 4⁴, L. I⁴—L. IV⁴, I³—III³.

Tyska.

- Hjorth*, Författad tysk grammatik, omarbetad av Lide: 3⁵—5⁵, 2⁴—4⁴, L. I⁴
—L. II⁴, I³.
- Lide*, Tysk nybörjarbok: 4⁵, 3⁴.
- „ Tyska översättningsövningar i ansl. till Tysk nybörjarbok: 4⁵, 3⁴.
- Lide—Hulteberg*, Wir ziehn nach Wien, Zürich, Berlin: 3⁵, 2⁴.
- „ Övningsbok: 3⁵, 2⁴.
- Widbeck*, Tyska affärsbrev för praktiska mellanskolor och högre folkskolor:
4⁵ H, 5⁵ H.
- Björnsson—Klingemann*, Från och till tyska, I: 4⁵—5⁵, 4⁴, L. I⁴—L. II⁴; II:
L. I⁴—L. II⁴, I³.
- Frösell*, Övningar till tyska formläran: 4⁵ a, 3⁴.
- Dircks—Wigardt*, Kunterbunt: 4⁵—5⁵, 3⁴—4⁴.
- Lide*, Mitten im Leben: 5⁵.
- „ Schicksale und Begebnisse: 4⁴, L. I⁴.
- Lannert—Dircks*, Moderne deutsche Kurzgeschichten: L. II⁴, I³.
- Georg*, Geschichten aus dem Alltag: L. I³, L. III³, L. IV⁴.
- Lide—Nordberg*, Dichten und Denken: L. III⁴—L. IV⁴, II³—III³.
- Keller*, Kleider machen Leute: I³.
- Bjerre*, Deutsche Texte für die Oberstufe: L. III⁴—L. IV⁴, II³—III³.
- Strömberg*, Tysk ordbildning: R. III³.
- Collin—Hungerland*, Deutsches Vokabular: L. IV⁴, III³.
- Hoppe*, Tysk-svensk ordbok, Skoluppl. Omarbetad av Reutererona: 3⁵—5⁵,
2⁴—4⁴, L. I⁴—L. IV⁴, I³—III³.
- Hoppe*, Svensk-tysk ordbok, Skoluppl. Omarbetad av Hildebrand: 3⁵—5⁵,
2⁴—4⁴, L. I⁴—L. IV⁴, I³—III³.

Franska.

- Biller*, Kortfattad fransk skolgrammatik: R. III³.
- Hultenberg* Fransk grammatik i kortfattad framställning: 4⁵, 3⁴, 5⁵, 4⁴, L. I⁴
—L. IV⁴, I³—II³, L. III³.
- Strömberg—Sund*, Franska översättningsövningar: L. II⁴, L. I³ (15 st.).
- Welander—Fischerström*, Från svenska till franska: L. I⁴.
- Fischerström—Lindgren*, Kombinerade franska stilar: L. III⁴—L. IV⁴, L. I³—
L. III³.
- Strömberg*, Franska för nybörjare: 4⁵, 3⁴, (sid. 1—75), 5⁵, 4⁴, L. I⁴ (avslutad).
- Strömberg*, Parlons français: 5⁵, 4⁴, L. I⁴, I³.
- Maupassant*, Contes choisis (25 sid.): R. II³.
- Schlyter*, Lisons ensemble: R. II³.
- Welander—Fischerström*, Pages faciles: L. II⁴, L. I³.
- Collin*, Pages choisies: L. III⁴, L. II³.
- Ève Curie*, Madame Curie (ed. René Philippe): R. III³.
- Bouvier—Westman Ostrogorsky*, Prosateurs français modernes: L. IV⁴, L. III³.

- Francke—Thorn*, Fransk vokabelsamling: L. III⁴, II³, L. IV⁴, III³.
Schultess, Fransk-svensk ordbok. Fickordbok: R. II³, R. III³.
Vising, Fransk-svensk ordbok: L. III⁴, L. II³, L. IV⁴, L. III³.
Hammar, Svensk-fransk ordbok: L. III⁴, L. II³, L. IV⁴, L. III³.

Spanska.

- Gorosch*, Spanska för nybörjare: L. III⁴, L. II³.
Benavente, Sin querer (ed. Gorosch): L. III⁴, L. II³.
Gorosch, Spansk grammatik: L. III⁴, L. II³.
Åkerlund, Spansk—svensk ordbok: L. III⁴, L. II³.

Historia med samhällslära.

- Odhner—Westman—Forssell*, Lärobok i fäderneslandets historia och samhällslära för realskolan: 2⁵ (sid. 1—156), 1⁴ (sid. 28—66 valda delar, sid. 67—115), 3⁵ (sid. 127—198), 2⁴ (sid. 67—184), 4⁵ (sid. 199—256), 3⁴ (sid. 184—256), 5⁵, 4⁴ (repetition av nya tidens historia, samhällslära).
Erlandson—Wichman, Allmän historia för realskolan: 1⁵ (sid. 1—90), 2⁵ a och c (sid. 90—155).
Jacobson—Erlandson, Lärobok i allmän historia för realskolan: 2⁵ b (sid. 88—161), 1⁴ (sid. 1—152), 3⁵ (sid. 161—195), 2⁴ (sid. 120—178), 4⁵ (sid. 196—266), 3⁴ (sid. 178—266), 5⁵, 4⁴ (repetition av nya tidens historia).
Tunberg—Söderlund, Svensk historia för gymnasiet: L. II⁴ (sid. 1—162), L. I³ (sid. 1—127), R. I³ (sid. 1—74), L. II³ (sid. 128—300), R. II³ (sid. 75—300).
Falk—Tunberg, Lärobok i svensk historia för gymnasiet: L. III⁴ (sid. 124—250), L. IV⁴, III³ (sid. 231—305, repetition av viktigare partier av nya tidens historia).
Jacobson—Söderlund, Lärobok i allmän historia för gymnasiet: L. I⁴ (sid. 1—104), L. II⁴ (sid. 92—205), L. I³ (sid. 1—198), R. I³ (sid. 1—145), L. III⁴ (sid. 205—314), L. II³ (sid. 198—307), R. II³ (sid. 146—307), L. IV⁴, III³ (sid. 291—391, repetition av viktigare partier av nya tidens historia).
Herlitz, Svensk samhällslära: L. IV⁴, III³.
Bolin—Carlsson, Historisk atlas: 1⁵—III³, L. I⁴—L. IV⁴.

Geografi.

- Moberg—Näsmark*, Skolgeografi I: 1⁵ (sid. 1—128), 1⁴ (sid. 27—185), 2⁵ (sid. 128—185), 2⁴ (sid. 186—234, 272—291), 3⁵ (sid. 186—234, 272—292), 3⁴ (sid. 235—271, 293—365).
Carlsson—Rönholm—Moberg, Skolgeografi I: 4⁵ (sid. 230—325).
Moberg—Näsmark, Skolgeografi II: 5⁵, 4⁴, L. I⁴ (sid. 1—169), L. II⁴, I³ (sid. 171—312).
Nelson—Stolpe, Geografi för gymnasiet II: L. III⁴, II³ (sid. 1—116), L. IV⁴, III³ (sid. 117—235).
Jonasson—Åstrand, Ekonomisk geografi med varukännedom: 4⁵ H (sid. 1—75), 5⁵ H (sid. 78—135).
Diercke, Skolatlas: 1⁵—III³, L. I⁴—L. IV⁴.
Roth, Geografisk atlas för de allmänna läroverken: 1⁵—III³, L. I⁴—L. IV⁴.

Filosofi.

- Larsson—Nyman*, Psykologi: L. III⁴, II³ (s. 1—156), L. IV⁴ III³ (repetition av samma kurs).
Aspelin, Lärobok i logik: L. IV⁴, III³ (s. 2—69).
Aspelin, Lärobok i filosofiens historia: L. III⁴, II³ (s. 2—59), L. IV⁴, III³ (s. 60—128).

Matematik.

- Rendahl, Wahlström och Frank*, Räknebok för realskolan: 1⁵ (del I. A ex. 1—788), 2⁵ (del I. A ex. 789—1264), 1⁴ (del I B), 3⁵, 2⁴ (del II, ex. 1—499), 4⁵, 3⁴ (del II, ex. 500—864), 5⁵A, 4¹, L. I⁴ (del III), 5⁵H (del III, delvis).
Hedström och Rendahl, Algebra och planimetri för realgymnasiet: R. I³ (Algebra: kap. 1—13, kap. 14 till ex. 1180; Planimetri), R. II³ (kap. 11 och 14 delvis), R. III³ (kap. 15—16).
Hedström och Rendahl, Algebra och planimetri för latینگymnasiet: L. II³ kap. 1—9, 14—15), L. III³ (kap. 12—13).
Asperén, Kortfattad lärobok i geometri för realskolor, omarb. av Eriksson: 3⁵, 2⁴ (kap. I—VII), 4⁵, 3⁴ (kap. VIII—X), 5⁵A, 4⁴, L. I⁴ (kap. XI).
Hagström, Proportionslärans tillämpning på plangeometrien: R. I³ (§§ 1—54).
Hedström och Rendahl, Trigonometri för läroverken, A. För reallinjen: R. II³. B. Latinlinjen: L. III³.
Ohlon, Inledning till funktionslära och plan analytisk geometri: R. II³, allm. kurs.
Ohlon, Funktionslära och plan analytisk geometri: R. II³ allm. kurs (kap. 1—2, 5—8), specialkurs (kap. 3—4, 10—11), R. III³ specialkurs (kap. 12 och 14).
Josephson, Rymdgeometri för gymnasiet: R. III³.
Hedström och Rendahl, Tabeller för realexamen: 5⁵, 4⁴, L. I⁴.
Hedström och Rendahl, Räknetabeller för läroverken: 5⁵, 4⁴, L. II³, L. III³, R. I³—R. III³.
Rydberg-Wahlström, Matematiska uppgifter givna i studentexamen på reallinjen: R. II³, R. III³ (valda exempel).

Biologi med hälsolära.

- Krok och Almquist*, Svensk Flora I: 1⁵—4⁵, 1⁴—3⁴.
Hammarsten—Pehrson—Sefve, Zoologi för realskolan: 1⁵ (sid. 1—65), 2⁵ (sid. 65—147), 1⁴ (sid. 1—113), 3⁵ (sid. 148—217), 2⁴ (sid. 113—222), 4⁵ (sid. 218—230), 3⁴ (sid. 222—230).
Hammarsten—Pehrson—Sefve, Cellen och människokroppen jämte hälsolära: 5⁵A, 4⁴, L. I⁴.
Hammarsten—Pehrson—Sefve, Utvecklingslära och ärftlighetslära: L. IV⁴, III³.
Borg, Biologi för det differentierade gymnasiet, del I: L. III⁴, L. II³, R. II³ (sid. 1—226), L. III³, R. III³ a (sid. 226—242 samt repetition av sid. 158—242), L. IV⁴, R. III³ b (sid. 158—226 repeterade).

Hammarsten—Pehrson—Sefve, Fysiologi för det differentierade gymnasiet: L. III³, R. III³ a (sid. 46—73), L. IV¹, R. III³ b (sid. 1—45.).

Falck—Torgård, Botanik för realskolan: 1⁵ (några höst- och vårblommor), 2⁵ (sid. 30—56), 1⁴ (=1⁵+2⁵), 3⁵, 2⁴ (Familjerna Compositæ, Umbelliferæ och Amentaceæ), 4⁵, 3⁴ (sid. 57—125).

Böös—Falck, Kryptogamer jämte en kort översikt av växtrikets utveckling: L. III⁴, L. II³, R. II³, L. IV⁴, III³ (repeterad).

Växtinsamling: till 2⁵ 25 växter,
till 3⁵ ytterligare 25 växter,
till 4⁵ ytterligare 20 växter,
till 2⁴ 30 växter,
till 3⁴ ytterligare 40 växter.

Fysik.

Beckman och Wetterblad, Fysik, läro- och läsebok för realskolan: 3⁵, 2⁴ (del I), 4⁵, 3⁴ (del II), 4⁵H (del II, delvis), 5⁵A, 4⁴, L. II⁴ (del III).

Bergholm, Lärobok i Fysik: R. I³ (del I—II till § 43, Luftens fuktighet): R. II³ (del II resterande samt del III till växelström och del IV till § 48), R. III³ (del IV resterande samt del V).

Rydberg—Wahlström, Uppgifter i fysik givna i studentexamen: R. II³ (valda exempel), R. III³ (valda exempel ur samtliga delar av kursen).

Kemi.

Bolin—Gustaver, Kemi för realskolor: 4⁵, 3⁴ (del I), 4⁵H (del I, delvis), 5⁵A, 4⁴ (del II).

Böös—Lundberg, Lärobok i kemi för gymnasiet (uppl. 6): R. I³ (sid. 1—104), R. II³ (sid. 105—238), L. III⁴, L. II³ (valda delar av sid. 1—104 och 133—238).

Moll—Starck, Lärobok i kemi för realgymnasiet: R. III³ (uppl. 3 sid. 244—355 samt repetition av valda delar).

**Bolin—Gustaver*, Handledning i kemisk analys för elementära skolor: R. II³, R. III³.

**Starck*, Kvalitativ kemisk analys för realgymnasiet: R. II³, R. III³.

Bokföring.

Ramstedt och Schenke, Praktisk bokföring: 4⁵ H (sid. 1—70), 5⁵ H (sid. 71—120 utom uppgift V).

Anderberg, Avgångsprov i praktisk realexamen: 5⁵ H.

Holmqvist, Svenska handelsbrev (uppl. 7): 5⁵ H (valda brev).

Handelsräkning.

Larsson, Handelsräkning: 5⁵ H (sid. 1—140, urval.).

Handelslära och handelsrätt.

Larsson, Praktisk handelslära: 5⁵ H.

Fahlander, Lärobok i rättskunskap för yrkes- och mellanskolor i handel: 5⁵ H.

Stenografi.

Lärobok i Melins stenografi, utgiven av Melinska stenografförbundet, upplaga B: 4⁵ H (sid. 1—38), 5⁵ H (rep.).

Övningar på handelstext, samma utg.: 5⁵ H.

Förkortningar för affärsbrev och handelsbetonad allm. text, samma utg.: 5⁵ H.

*Specialförkortningar för handelskorrespondenter etc., utg. av Olof Melin: 5⁵ H.

Maskinskrivning.

Appelberg, Lärobok i maskinskrivning: 4⁵ H.

*Förskrift för undervisningen i maskinskrivning vid Stockholms stads handelsskola: 5⁵ H.

Välskrivning.

Klass 1⁵: Skrivning av större och mindre stil, efter Normalskrift (på prov).

Teckning.

Frihandsteckning: 1⁵, 2⁵, 1⁴ (teckning efter fristående modell och plansch, fantasiteckning, textning med stenstil eller rundskrift, färgläggning med vattenfärg); 3⁵, 2⁴, 4⁵, 3⁴ (övning i frihandsperspektiv, färgläggning och skuggning, pennteckning och linearritning); 5⁵, 4⁴ (perspektivritning och färgläggning, reklamteckning, stilhistorisk teckning och pennteckning samt textning); L. I⁴—L. IV⁴, I³—III³ (linearritning, svårare övningar i perspektiv-, blyerts- och kolteckning, färgövningar i pastell och vattenfärg, frivilliga övningar i olja efter naturen eller plansch), R. III³ i huvudsak lika med L. IV⁴, men med betydligt längre kurs i linearritning.

Linearritning: Henriques, Lärobok i geometrisk ritning.

Antalet teckningsavdelningar har utgjort 27. Gemensam undervisning har förekommit i följande utsträckning: 4⁵ H + 3⁴, 5⁵ A + 4⁴, 3⁵ b + R. II³ b, L. III⁴ + L. II³, L. IV⁴ + L. III³.

Övriga klasser och ringar ha undervisats skilda.

Frivillig teckning 1 t. pr vecka, har förlagts till elevernas lediga timmar.

Musik.

Erlanson—Körling—Österberg, Sångboken: 1⁵—4⁵, 1⁴—3⁴.

* " " " " " , Körsångboken, II: 3⁵—4⁵, 2⁴—3⁴.

*Sjung, svenska folk. 1⁵—4⁵, 1⁴—3⁴, L. II⁴—L. IV⁴, I³—III³.

Berg m. fl., Svenska skolkvartetten, I: L. II⁴—L. IV⁴, I³—III³.

* " " " " " II: L. II⁴—L. IV⁴, I³—III³.

Sandberg—Norrländer, Elementarbok i musik: 5⁵, 4⁴, L. I⁴.

Gymnastik med lek och idrott.

De manliga eleverna ha varit indelade i 8 gymnastikavdelningar med sammansättning och storlek under höst- (vår-) terminen enligt nedanstående plan:

Avd. I: Klass 1 ⁵	67 (66)
” II: ” 2 ⁵	56 (55)
” III: ” 3 ⁵ och 1 ⁴	56 (55)
” IV: ” 2 ⁴ , 3 ⁴ och 4 ⁵ b+H	41 (40)
” V: ” 4 ⁵ a, 5 ⁵ och 4 ⁴	41 (40)
” VI: Ring I ³ och L. I ⁴	57 (56)
” VII: ” L. II ⁴ , L. III ⁴ och R. II ³	37 (36)
” VIII: ” L. II ³ , L. IV ⁴ , III ³	34 (34)

Antalet från de ordinarie kroppsövningarna befriade manliga elever var under höst- (vår-)terminen 14 (12).

De kvinnliga eleverna ha varit indelade i 6 gymnastikavdelningar med sammansättning och storlek enligt nedan:

Avd. I: Klass 1 ⁵	39 (40)
” II: ” 2 ⁵	36 (36)
” III: ” 3 ⁵ b, c, 1 ⁴ och 2 ⁴	45 (43)
” IV: ” 3 ⁵ a och 4 ⁵	35 (35)
” V: ” 3 ⁴ , 5 ⁵ och 4 ⁴	36 (34)
” VI: Ring L. I ⁴ —III ⁴ och I ³	51 (49)
” VII: ” II ³ , L. IV ⁴ och III ³	46 (48)

Antalet från de ordinarie kroppsövningarna befriade kvinnliga elever var under höst- (vår-)terminen 16 (16).

Hållningsrättande gymnastik har varit anordnad med en avdelning för manliga och en för kvinnliga elever med vardera en lektion per vecka. Hänvisade dit under höst- (vår-)terminen ha varit 5 (5) manliga och 11 (11) kvinnliga elever.

Under höst och vår ha gymnastiklektionerna, då vädret så medgivit, ägnats åt idrott och bollspel å Vänersvallen, resp. Holmängen eller skolgården. Under vintern har skridskoåkning och bandyspel bedrivits på Vänern.

Slöjd för gossar.

Obligatorisk undervisning har meddelats i klasserna 1⁵, 2⁵ och 1⁴ fördelade på 13 avdelningar med vardera två veckotimmar.

Frivillig undervisning har meddelats i klasserna 1⁵—3⁵ och 4⁴ samt ringarna L. II⁴, L. IV⁴, R. I³ och R. III³ b, vilka utgjort en avdelning med två veckotimmar.

Klass 1⁵. Enklare föremål med och utan sammansättningar. Övningar: måttagning, sågning; hyvling, täljning, filning, putsning, borrar, spikning och skruvning. Enklare ytbehandling.

Klass 2⁵. Något svårare arbeten samt sammansatta föremål. Övningar i formgivning, måttbestämning efter ritningar i skala, fogning, gradning, tappning och sinkning. Ytbehandling.

Klass 1⁴ lika med 2⁵.

Frivilliga avdelningen: Modeller efter egna förslag, såsom lampetter, bord, bokhyllor m. m. Dessutom ha reparationer av föremål från skolan och hemmen utförts.

Skidslöjd har förekommit i samtliga avdelningar.

Slöjd för flickor.

1⁵ virkning, stickning med 2 stickor, enkel maskinsöm, enkel prydnadssöm.
2⁵, 1⁴ strumpstopning, stickning med 5 stickor, tillklippning och maskinsöm av underkläder samt prydnadssöm.

3⁵, 2⁴ måttagning, tillklippning, maskinsöm på bomullstyg, klädsöm samt prydnadssöm.

Antalet avdelningar har utgjort 11, varvid 3⁵ c och 2⁴ varit delade i två avdelningar. Dessutom har frivillig undervisning meddelats 1 veckotimme åt 25 elever i klasserna 1⁵, 2⁵ b och 3⁵ b.

Hushållsgöromål.

Johnson, Carpenter och *Bohlin*, Födan — Hemmet — Ekonomin. Kokbok för skola och hem: 4⁵, 3⁴.

Teoretisk undervisning: Näringslära och födoämnesslära i anslutning till-receptgenomgång; hemvårdslära jämte hemmets ekonomi.

Praktisk undervisning: Tillagning av enklare maträtter, bakning av jäsdegår samt enklare kaksorter, konservering, dukning, servering och rengöring.

Nya läroböcker.

Isaacsson, A. J., Illustrerad litteraturhistoria för realskolor, i realskolans högsta klass;

Hagland—Hagbarth, Lärobok i uppsatsskrivning för läroverk, mellanskolor och flickskolor, vt. 1951 i klass 1⁵ och därefter successivt i följande klasser;

Hänninger—Lilie—Werner, Realskolans läsebok i stället för *Celander—Oterdahl*, Saga och sanning, ht. 1951 i klasserna 1⁵—3⁵, 1⁴—2⁴ och därefter successivt;

Nelson—Westin, Lärobok i geografi, kommunala mellanskolor och gymnasiet första ring, samt *Nelson—Stolpe*, Geografi för treåriga gymnasiet första ring och fyraåriga gymnasiet andra ring, i stället för *Moberg—Näsmark*, Skolgeografi I—II, ht. 1951 i klasserna 1⁵ och 1⁴ och därefter successivt;

Elementär övningsbok, utgiven av Melinska stenografförbundet, ht. 1950 i klass 4⁵ H och året därefter i klass 5⁵ H;

Läsebok i Melins stenografi, utgiven av Melinska stenografförbundet, ht. 1950 i klass 5⁵ H.

Friluftsvksamhet.

Av friluftsdagarna, som varit rörliga, ha $4\frac{1}{2}$ dagar uttagits under höstterminen och $7\frac{1}{2}$ under vårterminen. En jämn fördelning på veckans olika dagar har eftersträfvats.

Friluftsvksamheten har varit organiserad på hel- och halvdagar enligt fastställda anvisningar, varvid förekommit allmän idrott, simning, bollspel, skidloppning, skridskoåkning, orientering, terränglekar, trafikundervisning, bad, utfärder med eller utan cykel, idrottsresa till Borås, studieresa till Halden samt fjällfärd till Sälen.

Enskilt arbete

6.

jämlikt läroverksstadgans § 9 har utförts i följande ämnen.

- L. III⁴: Modersmålet (2 lärjungar), latin (1), engelska (2), franska (1), historia med samhällslära (3), gymnastik med lek och idrott (1).
- L. II³: Kristendomskunskap (1), modersmålet (3), latin (1), engelska (8), franska (7), teckning (1), gymnastik med lek och idrott (1).
- R. II³: Modersmålet (1), engelska (10), historia med samhällslära (3), geografi (1), matematik (14), biologi med hälsolära (7), fysik (1), kemi (4), teckning (2), gymnastik med lek och idrott (2).
- L. IV⁴: Modersmålet (1), latin (1), engelska (2), franska (4), filosofi (1), biologi med hälsolära (1).
- L. III³: Kristendomskunskap (1), latin (1), engelska (4), franska (7).
- R. III³: Kristendomskunskap (2), modersmålet (1), engelska (8), tyska (1), franska (4), matematik (7), biologi med hälsolära (1), fysik (1), kemi (2), gymnastik med lek och idrott (3).

Exempel på uppgifter för enskilt arbete:

Kristendomskunskap: Luther, Om en kristen människas frihet.

Modersmålet: Anna Maria Lenngren.

Latin: Edman, Exercitia Liviana.

Engelska: Wodehouse, Full Moon.

Tyska: Frenssen, Jörn Uhl.

Franska: d'Herveiller, A louer meublé.

Historia med samhällslära: Carl XIV Johan som kronprins.

Geografi: Sveriges insjöar.

Filosofi: Problembarn.

Matematik: Funktionslära.

Biologi med hälsolära: Heintz, Människans härstamning.

Fysik: Aerodynamik.

Kemi: Titreringsanalys.

Teckning: Frihandsteckning.

Gymnastik med lek och idrott: Planläggning och genomförande av masstävling i fri idrott.

7. Övriga meddelanden om undervisningsarbetet.

Morgonbön har förrättats varje läsdag kl. 8 omväxlande av de tre i kristendom undervisande lärarna. En dag i veckan har Kristliga gymnasistförbundet svarat för morgonbönen, varvid en elev eller vanligast en inbjuden talare förrättat andakten. Dessutom har den vanliga ritualen ofta utbytt mot dikt-läsning i samband med musik eller sång.

Konfirmationsundervisning har under vintermånaderna meddelats av adjunkten Varing åt 54 elever ur L. I⁴ samt klasserna 1⁵—5⁵ och 1⁴—3⁴, varvid eleverna varit uppdelade i två grupper. Konfirmationen ägde rum lördagen den 3 mars.

Vid Hans Majestät konung Gustav V:s död hölls en minneshögtid i samband med morgonbönen den 30 oktober, då rektor tecknade den åldrige monarkens betydelsefulla kungagärning samt förrättade tacksägelsebön och lyste frid över hans minne, varpå musikdirektören Alvin på orgeln utförde Händels Largo. På middagen samlades hela skolan i aulan och angränsande vestibul, där högtalare uppmonterats, så att alla i radio kunde följa högtidligheterna i samband med tronskiftet. Begravningsdagen samlades ånyo hela skolan till en högtidsstund i aulan, då efter av adjunkten Varing förrättad bön elevrådets ordförande Ingemar Jönsson läste Bertil Malmbergs dikt "Förvandling", varpå vik. lektorn Fritz Schad, ackompanjerad av musikdirektören Alvin, utförde andra satsen av Händels Violinsonat i D-dur (Larghetto). Efter minnesstunden skedde några studiebesök i industrierna, varpå hela skolan beviljades lov för att i hemmen kunna följa begravningshögtidligheterna i radio.

Vid morgonbönen den 5 december erinrade rektor om eforus' biskop Gustaf Ljunggrens hastiga bortgång och hans insatser till läroverkets fromma, varpå pastorn Arvid Nördieng och kyrkoadjunkten Bertil Holmqvist på fiol och piano framförde Saint Saëns "Svanen".

Med anledning av F. N.-dagen talade rektor i morgonbönen den 25 oktober om Förenta nationerna, och på skolornas fredsdag den 18 maj erinrade rektor om Walesbarnens initiativ att fira en den goda viljans dag samt upp-läste Walesbarnens hälsning till världens ungdom den 18 maj 1951.

Under tiden 18 november—2 december skedde ett av föreningen Norden bekostat lärarutbyte mellan Vänersborgs läroverk och Nørre gymnasium i Köpenhamn. Enligt Skolöverstyrelsens förordnande undervisade rektorn Bo V:son Lundqvist nämnda fjorton dagar i svenska vid Nørre gymnasium, medan adjunkten där Torsten Jörgensen undervisade i danska här i Vänersborg. Ett dylikt lärarutbyte är uppenbarligen en utomordentlig stimulans för undervisningen i grannländernas språk.

Under läsåret ha följande föredrag hållits i aulan för gymnasiet och klasserna 5⁵, 4⁵, 4⁴, 3⁴: Dr. phil. Sigrid Knecht om "Deutsche Landschaften und deutsche Volkstrachten" (med skioptikonbilder); Mrs I. Nordin om "The London Police"; herr A. J. Rintala med fru: om finsk folkmusik, med sång och musik å kantele; kapten Gösta Frohm om friluftsliv (med skioptikon-

bilder). Dessutom demonstrerades på Vänersborgs museum Nationalmusei vandringsutsällning "Studier och skisser av svenska konstnärer" under en teckningslektion för varje klassavdelning i gymnasiet.

För eleverna i avgångsklasserna ha hållits föredrag med filmföreläsning av löjtnant Dan Laurell om flyget och av löjtnant Bengt Rasin om flottan. För dessa klasser och ring I³ har i likhet med föregående läsår yrkesrådgivning meddelats av fru Inger Munthe och assistenten Artur Gustafsson. För mellanstadiet har S. S. U. H:s instruktör Björn Höjer talat om alkoholfrågan. Även detta läsår ha omkring 170 elever deltagit i tävlingen "Nutidsorientering utanför läxboken".

Strax före jul gävo eleverna än en gång två föreställningar i aulan av prosten Gunnar Helanders stämmingsfulla julmysteriespel.

Även i vår ha eleverna under musikdirektör Alvins ledning givit en bejublad vårkonsert, som stärkte läroverkets musikfond med 380 kronor.

Den 15 september nyttjades en friluftsdag dels till deitagande i distriktsmästerskapstävlingarna i Borås (400 elever), dels till skördearbete (100 elever), varjämte 200 elever och ett stort antal lärare företogo en färd med bussar över Dals Ed till Halden, där Fredrikstens fästning ingående demonstrerades av en historiektor vid Haldens gymnasium. Hemfärden skedde över Svinesundsbron via Strömstad och Uddevalla.

Den 6 februari hade föräldrarna till eleverna i klasserna 1⁵—2⁵, 1⁴—2⁴ inbjudits till möte i aulan, där barnen hade ett underhållningsprogram, varpå föräldrar och lärare samlades till kaffe i skrivsalen. Efter ett föredrag av lektorn Harald Nissen om franskans ställning i skolan blev det tillfälle till närmare diskussion mellan föräldrar och lärare.

I samband med åhörardagar den 30 och 31 mars hölls i föräldraföreningens regi ett möte i aulan, varvid doktor B. Beskow talade om "Medicinska synpunkter på skolsvårigheter". Efter föredraget blev det sedvanliga samtal mellan föräldrar och lärare.

Kap. II. Lärare och övriga befattningshavare. 8.

Med detta läsårs utgång lämna trenne ordinarie lärare sina befattningar vid läroverket.

Efter uppnådd pensionsålder avgår sålunda adjunkten *Emmy Helander* efter att i 21 läsår ha tillhört läroverkets kollegium, som ämneslärarinna och de två sista åren som adjunkt. Hela denna tid har hon dessutom varit tillsynslärare och ända till detta läsårs början kollegiets representant i lokalstyrelsen, vilket noggsamt vittnar om hur högt värderad hon varit bland kamraterna, som livligt uppskattat den blida humor, som utstrålar från henne. Både på arbetsplatsen och vid samvaro utanför skolan har hon förstått att sprida trivsel omkring sig. I alla sina funktioner har hon nedlagt ett energiskt och gediget arbete, som varit kolleger och elever till stort gagn. Därför komma

vi alla att sakna henne, som i dubbel bemärkelse kan sägas ha varit huvudet högre än allt folket.

Även teckningslärarinnan *Elsa Johansson* har under en lång följd av år nedlagt ett nitiskt och värdefullt arbete för att bibringa lärjungarna vid vårt läroverk förfarenhet i teckningskonsten. Ordning och reda har det alltid rätt under hennes lektioner. Tyst och försynt har hon gått omkring och hjälpt sina elever. Hennes långt gående personliga anspråklöshet kommer henne säkerligen att söka förringa sitt eget oförtröttade arbete i skolans tjänst, som dock högt uppskattats av alla.

Med varmt och uppriktigt tack för deras långa och gagnarika livsgärning önskas dessa båda kolleger en fridfylld levnadsafton.

Den 25 maj 1951 utnämndes adjunkten, fil. lic. *Carl-Gustaf Klingberg* till lektor vid folkskoleseminariet i Växjö. Största delen av sin hittillsvarande lärargärning har lektor Klingberg ägnat åt Vänersborgs läroverk, två år som extra, två år som extra ordinarie och två år som ordinarie adjunkt. Vi tacka honom för det arbete han nedlagt för att bibringa de unga en ringa del av de gedigna kunskaper han äger, och vi önska honom lycka och framgång, när han nu vunnit efterträdd befordran till seminarieläktor.

Ett hjärtligt tack — utöver det, som framfördes i årsredogörelsen 1946—1947 — vill jag även rikta till lektorn *Carl Munthe*, som efter uppnådda 70 levnadsår nu väl definitivt lämnar det läroverk, som han med så levande intresse tjänat i 32½ år. Må han med bibehållen spänst få njuta sitt välförtjänta otium!

Efter endast två månaders tjänstgöring vid detta läroverk lämnade adjunkten *Henning Ansén* sin vid läsårets början tillträdde adjunktstjänst för att den 1 november 1950 tillträda rektorstjänsten vid Gotlands folkhögskola i Hemse. Läroverket lyckönskar honom till den vunna befordran till hembygden.

Sedan förra årsredogörelsen utgavs, ha följande ordinarie lärare blivit utnämnda vid läroverket:

ämneslärarinnan *Anna Hildegard Tjernlund* att från den 1 juli 1950 vara ämneslärarinna i modersmålet och tyska;

extra ordinarie adjunkten, fil. mag. *Aina Tyra Johanna Löfgren*, född Lönn-gren, att från den 1 juli 1950 vara adjunkt i ämnena modersmålet och tyska;

fil. magistern *Nils Håkan Noring* att från den 1 januari 1951 vara adjunkt i geografi och biologi med samhällslära;

adjunkten vid samrealskolan i Rättvik, fil. mag. *Inez Julia Elvira Skarnefelt* att från den 1 juli 1951 vara adjunkt i engelska och franska med undervisningsskyldighet företrädesvis i engelska;

extra ordinarie adjunkten, fil. mag. *Birgit Maria Kristina Björkholm* att från den 1 juli 1951 uppehålla den under adjunkten *Bengt Ströms* förordnande som extra ordinarie lektor vakanta adjunktstjänsten i engelska och tyska.

Läroverket hälsar de nyutnämnda varmt välkomna.

De nyutnämnda ha om sig lämnat följande biografiska uppgifter:

Anna Hildegard Tjernlund är född den 14 september 1904 i Hässjö förs. Västernorrlands

län, dotter av bonden D. R. Tjernlund och hans hustru Anna Helena, f. Ritzén. Studentexamen vid flickskolan i Sundsvall vt. 1926, lärarinneexamen vid Anna Sandströms högre lärarinneseminarium vt. 1928. Tjänstgöring: timlärare vid Anna Sandströms skola ht. 1928—vt. 1929 med en månads avbrott för tjänstgöring vid Torsby kommunala mellanskola; vik. ämneslärarinna vid h. allm. läroverket för flickor i Hälsingborg ht. 1929—vt. 1931; vik. ämneslärarinna vid statens småskoleseminarium i Haparanda ht. 1931—vt. 1934; vik. adjunkt vid samrealskolan i Piteå ht. 1934—vt. 1936; extralärare vid h. allm. läroverket i Hudiksvall ht. 1936—ht. 1937; e. o. ämneslärarinna därstädes vt. 1938—vt. 1939; ämneslärarinna i kristendom och modersmålet vid h. allm. läroverket i Sollefteå ht. 1939—vt. 1950. Utnämnd till ämneslärarinna i modersmålet och historia med samhällslära vid h. allm. läroverket i Vänersborg från den 1 juli 1950.

Aina Tyra Johanna Lönngren-Löfgren är född i Ryda, Skaraborgs län den 15 september 1906, dotter av folkskolläraren John V. Lönngren och hans hustru Tyra M. Isaksson. Studentexamen i Göteborg vt. 1927; student vid Uppsala universitet (Västgöta nation) ht. 1927; fil. kandidatexamen 1933; fil. ämbetsexamen (nordiska språk, litteraturhistoria, tyska och pedagogik) vt. 1934; efterprovning (engelska) vid Stockholms högskola vt. 1951; provår vid Norra latinläroverket i Stockholm 1942. Tjänstgöring: extra lärare vid h. allm. läroverket i Haparanda ht. 1937, i Skellefteå vt. 1938 från $\frac{2}{2}$ —vt. 1939; i Luleå ht. 1939—ht. 1941; vid samrealskolan i Sala 1943—1945; extra ordinarie adjunkt där från $\frac{1}{7}$ 1945; vid h. allm. läroverket i Vänersborg från $\frac{1}{7}$ 1946. Utnämnd till adjunkt i modersmålet och tyska därstädes från den 1 juli 1950.

Studieresor: till England 1936—37, 1948; till Frankrike 1949; till Österrike o. Schweiz 1950.

Nils Håkan Noring är född i Larvs församling, Skaraborgs län den 25 augusti 1919, son till framlidne godsägaren Carl-Gustaf Noring och hans hustru folkskollärarinnan Hilda, född Möller. Studentexamen vid h. allm. läroverket i Borås vt. 1940, filosofie kandidatexamen vid universitetet i Uppsala vt. 1945; fil. ämbetsexamen (botanik, zoologi, geografi och pedagogik) ht. 1946; extra adjunkt vid h. allm. läroverket i Borås vt. 1947, i Skara ht. 1947 t. o. m. vt. 1949; provår vid Hvitfeldtska h. allm. läroverket i Göteborg 1949—1950, e. o. adjunkt vid samma läroverk från 1 juli 1950. Utnämndes till adjunkt i geografi och biologi med hälsolära vid h. allm. läroverket i Vänersborg från 1 januari 1951.

Gift med Doris Margareta Nilsson. Barn: Kerstin Margareta och Inger Anita.

Inez Julia Elvira Skarnefelt är född i Filipstad den 17 november 1906, dotter till framlidne 1:e postiljonen Gustav Leopold Svensson och hans likaledes framlidna hustru född Skog. Avgångsexamen vid högre lärarinneseminarium vid stiftelsen Kjellbergsska flickskolan i Göteborg 1928. Studentexamen såsom privatist inför examensnämnden i Göteborg 1929; fil. ämbetsexamen (tyska, engelska, franska) vid Göteborgs Högskola 1946, fortsatta studier i engelska vid Göteborgs Högskola ht. 1950; partiellt vik. ämneslärare vid Göteborgs komm. mellanskola $\frac{12}{11}$ 1929 vt. 1930, e. o. ämneslärare vid Västanfors komm. mellanskola 1930—1936, e. o. ämneslärare vid Rättviks högre folkskola ht. 1936, ord. ämneslärare vid Rättviks komm. mellanskola 1 jan. 1937; adjunkt vid Samrealskolan i Rättvik 1 juli 1947, adjunkt i engelska (företrädesvis) och franska vid h. allm. läroverket i Vänersborg från den 1 juli 1951.

Studieresor: Frankrike 1926, Tyskland 1927, England 1939 och 1948.

Birgit Maria Kristina Björkholm är född i Uddevalla den 24 juli 1915, dotter av urmakaren Oscar Björkholm och hans hustru Anna Kr., född Svensson. Studentexamen vid h. allm. läroverket i Uddevalla 1934; fil. ämbetsexamen (tyska, engelska, franska och pedagogik) vid Göteborgs högskola vt. 1940. Provår vid Hvitfeldtska h. allm. läroverket i Göteborg 1947

48. Tjänstgöring: timlärare vid högre folkskolan i Onsala 1940—41, kortare vikariat vid h. allm. läroverket i Uddevalla och samrealskolan i Falköping 1941—1943, extra lärare vid högre folkskolan i Västerås 1943—44, komm. mellanskolan i Rättvik ht. 1944 och komm. flickskolan i Örebro vt. 1945, timlärare och bitr. lärare vid högre folkskolan i Vindeln 1945—46, extra lärare vid komm. flickskolan i Hudiksvall 1946—47, extra ordinarie adjunkt vid

de högre allm. läroverken $\frac{1}{7}$ 1948 med tjänstgöring vid h. allm. läroverket i Skara 1948—50 och vid h. allm. läroverket i Vänersborg fr. $\frac{1}{7}$ 1950. Förordnad till adjunkt å vakant tjänst i engelska och tyska därstädes från den 1 juli 1951.

Studieresor: England 1939, Frankrike 1947, Schweiz och Italien 1948 och Frankrike 1949.

9. Tjänstlediga lärare och vikarier.

Rektorn Bo V:son Lundqvist: 3 juli—5 augusti 1950 (semester), vikarie adjunkten Nils Urelius; 22—28 mars 1951 (semester), vikarie lektorn Sten Bonnesen; 19 november—2 december 1950 (för lärarbyte med adjunkten Torsten Jörgensen vid Nørre gymnasium i Köpenhamn), vikarie för rektorsgöromålen lektorn Lars Forner;

lektorn Ove Nordstrandh: ht. 1950 samt 25 februari—21 mars 1951 (för utarbetande av doktorsavhandling), vikarie kyrkoherden, cand. theol. Friedrich Schad;

adjunkten Birgit Rehman, född Sjövall: 12 januari—29 april (partiell tjänstledighet 14 veckotimmar; barnsörd), 30 april—12 juni (partiell tjänstledighet 4 veckotimmar; enskilda angelägenheter), vikarie: rektorn Lundqvist 5 vtr., adjunkten Winberg 5 vtr., varjämte 4 vtr. ingick i en ombildad hel adjunktstjänst;

adjunkten Aina Lönngrén-Löfgren: ht. 1950 samt 20—31 januari och 25 februari—21 mars 1951 (studier), vikarie ht. 1950 fil. mag. Lars-Åke Åkesson, jan. 1951 fil. stud. Birgitta Larsvik, febr.—mars 1951 fil. mag. Lotten Rydberg;

adjunkten Henning Ansén: 1 november—31 december 1951 (för tillträddande av rektortjänst vid Gotlands folkhögskola i Hemse), vikarie civilekonomen Carl-Gustav Ehrentz, som under vårterminen uppehållit den efter Anséns avsked lediga adjunktstjänsten;

extra ordinarie adjunkten Gunnar Lysén: läsåret 1950—1951 (för genomgående av provår), vikarie extra ordinarie adjunkten Svante Magnusson;

extra ordinarie adjunkten Arne Georgson: vårterminen 1951 (för genomgående av provår), vikarie extra adjunkten Lars-Åke Åkesson.

Under läsåret har filosofie magistern Birgit Björkholm förordnats till extra ordinarie adjunkt i Ce 24 och filosofie magistrarna Märta Georgsson, född Strandman, och Karl-Erik Thorstenson till extra ordinarie adjunkter i Ce 21.

Som extra adjunkt å nyinrättad adjunktstjänst har under läsåret varit förordnad fil. mag. Olle Comstedt.

11. Den 1 maj 1951 voro två lektorstjänster, tre adjunktstjänster, en teckningslärartjänst och en gymnastiklärartjänst för kvinnlig befattningshavare lediga vid läroverket.

12. På egen begäran entledigades stadsläkaren, med. lic. *Altin Gustafsson* den 31 december 1950 från det förordnande som skolläkare som han alls sedan höstterminen 1937 haft vid läroverket. Under de 13 år, som doktor Gustafs-

son verkat som skolläkare, har en betydlig omläggning av skolläkarens arbetsuppgifter ägt rum. Detta i förening med det hastigt svällande antalet lärjungar har gjort, att skolläkarens arbete blivit väsentligt mer krävande. Läroverket tackar honom för den aldrig svikande plikttröhet, varmed han under på sista tiden rätt pressande förhållanden fullgjort sina åligganden.

Likaså erhöll vid läsårets början skolsköterskan *Karin Johansson* begärt entledigande. Även henne tackar läroverket för gott arbete, särskilt för hennes beredvillighet att under de båda senaste åren söka hjälpa oss, till dess hennes tjänst blivit återbesatt.

I dessas ställen ha förordnats:

lasarettsläkaren, med. lic. *Sven Joachimsson* att tillsvidare från den 1 februari 1951 till och med den 30 juni 1956 vara skolläkare;

utexaminerade sjuksköterskan *Elsie Linnéa Sahlström*, född Fahlgren, att tillsvidare från den 1 januari 1951 till och med den 30 juni 1956 vara deltidсанställd skolsköterska.

Kap. III. Lärjungarna.

Den 30 mars 1951 omkom genom bilolycka lärjungen i klass 3⁴ Per Lindh. Budskapet om hans förolyckande väckte stor förstämning i hela läroverket, särskilt bland hans närmaste kamrater, som lärt sig uppskatta honom som en glad och käck, rättfram och hjälpsam kamrat och vän.

Vitsord i real- och studentexamen.

Översikt av **vitsord** i läroämnen vårterminen 1950, meddelade åt lärjungarna i den muntliga prövningen i realexamen. 14.

	Ä m n e n										
	Kristendoms- kunskap	Svenska språket och litteraturen	Engelska	Tyska	Franska	Historia med sambhållslära	Geografi	Matematik	Biologi med hälsolära	Fysik	Kemi
Antal lärjungar, som i realexamen erhållit											
A	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—
a	3	5	7	9	3	3	6	4	5	3	3
AB	11	9	8	5	5	19	12	7	19	14	10
Ba	23	28	16	19	12	18	19	10	15	14	21
B	6	1	12	9	10	3	6	18	4	11	9
C	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Summa lärjungar 43											
Medelbetyg	1.63	1.71	1.62	1.70	1.52	1.76	1.71	1.40	1.79	1.64	1.58

Översikt av **vitsord** i läroämnen vårterminen 1950, meddelade åt lärjungarna i den muntliga prövningen i praktisk realexamen.

		Ä m n e n												
		Svenska språket och litteraturen	Engelska (med affärs-korrespondens)	Tyska (med affärs-korrespondens)	Historia med ekonomi- och samhällslära	Geografi med varukännedom	Matematik	Handelsteknik			Stenografi	Maskinskrivning		
Antal lärjungar, som i praktisk realexamen erhållit														
A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
a	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
AB	1	3	2	3	3	1	1	3	5	—	—	2	
Ba	5	4	3	5	3	6	5	3	1	4	5		
B	4	2	5	2	4	3	3	2	4	4	3		
C	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—		
Summa lärjungar 10														
Medelbetyg		1.35	1.65	1.35	1.55	1.45	1.40	1.50	1.80	1.55	1.00	1.45		

Översikt av **vitsord** i läroämnen vårterminen 1950, meddelade åt lärjungarna i den muntliga prövningen i studentexamen.

		Ä m n e n															
		Kristendoms-kunskap	Svenska språket och litteraturen	Latin	Engelska	Tyska	Franska	Spanska	Historia med samhällslära	Geografi	Filosofi	Matematik	Allm. kurs	Matematik	Specialkurs	Biologi med hälsolära	Fysik
Antal lärjungar å latin-gymnasium, vilka erhållit:																	
A	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
a	5	—	—	1	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—
AB	10	7	1	4	4	5	2	8	4	1	1	—	—	—	—	—
Ba	—	6	3	8	5	3	3	1	3	1	2	—	—	1	—	—
B	—	2	7	2	—	7	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—
C	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa lärjungar		15	15	15	15	10	15	5	15	11	3	4	—	—	1	—	—
Medelbetyg		2.17	1.67	0.90	1.63	1.85	1.37	1.70	2.00	2.09	1.50	1.50	—	—	1.50	—	—
Antal lärjungar å real-gymnasium, vilka erhållit:																	
A	—	—	—	1	—	—	—	4	1	—	—	1	—	3	3	3
a	9	6	—	3	4	1	—	14	6	1	—	4	2	7	5	8
AB	26	15	—	9	6	3	—	20	7	2	—	8	4	18	7	14
Ba	10	20	—	21	7	6	—	9	2	1	—	8	6	9	7	9
B	2	6	—	13	—	3	—	—	—	—	—	18	2	—	8	—
C	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	8	—	—	1	—
Summa lärjungar		47	47	—	47	17	14	—	47	16	4	—	47	14	37	31	34
Medelbetyg		1.95	1.72	—	1.55	1.91	1.46	—	2.14	2.19	2.00	—	1.26	1.71	2.05	1.74	2.07

Tid för lärjungarnas hemarbete läsåret 1950—1951.

15.

Klass- avdelning	Antal hem- uppgifter pr vecka	Tid för hemarbete (läxor och hem- skrivningar (per vecka)	
		g.	fl.
L. IV ⁴	20*)	22 t. 48 min.	19 t. 57 min.
L. III ³	18—19*)	14 " 40 "	15 " 47 "
R. III ³ a	18*)	17 " 30 "	17 " 50 "
R. III ³ b	17,5*)	16 " 40 "	17 " 55 "
L. III ⁴	15—19*)	24 "	16 "
L. II ³	16*)	14 " 45 "	17 " 15 "
R. II ³ a	14—16*)	13 " 41 "	13 " 14 "
R. II ³ b	14—16*)	17 " 45 "	9 " 50 "
L. II ⁴	18	13 " 20 "	10 " 50 "
L. I ³	17	14 " 24 "	12 " 52 "
R. I ³ a	17	11 " 10 "	11 " 15 "
R. I ³ b	17	10 " 14 "	10 " 53 "
L. I ⁴	17	8 " 17 "	8 " 56 "
5 ⁵ A	16**)	7 " 42 "	8 " 14 "
4 ⁵ a	15**)	6 " 51 "	7 " 5 "
4 ⁵ b	16**)	7 " 10 "	6 " 20 "
3 ⁵ a	15	5 " 53 "	4 " 40 "
3 ⁵ b	16	6 " 55 "	8 " 25 "
3 ⁵ c	16	6 " 50 "	4 " 30 "
2 ⁵ a	12	4 " 45 "	4 " 11 "
2 ⁵ b	12	6 " 54 "	5 " 1 "
2 ⁵ c	12	6 " 13 "	4 " 42 "
1 ⁵ a	11	4 " 38 "	4 " 4 "
1 ⁵ b	11	3 " 47 "	4 " 50 "
1 ⁵ c	11	4 " 3 "	3 " 45 "
4 ⁴	14**)	7 " 26 "	7 " 50 "
3 ⁴	16**)	5 " 51 "	6 " 16 "
2 ⁴	12	6 " 11 "	7 " 55 "
1 ⁴	13	6 " 28 "	7 " 40 "
5 ⁵ H	19	8 " 17 "	8 " 46 "
4 ⁵ H	17		6 " 57 "

* Oberäknat ev. tilläggsämnen.

** Härtill komma två läxor i franska.

16.

Ur kamratlivet.

Litterära föreningen Runa. På grund av det ringa intresse som visats för denna förening har dess verksamhet måst starkt begränsas. Föreningen har dock anordnat två dansaftnar, en på höstterminen och en på vårterminen, samt en musikalisk gissningstävlan under lektor Carl Munthes ledning. Vidare har ett nummer av tidningen Runa traditionsenligt utgivits.

Ordförande har varit Hans Höglund, R. II⁹ a.

Vänersborgs kristliga gymnastföbund. (K. G. F.) Trots svårigheten att väcka läroverksungdomens intresse för föreningsliv och gymnastens alltmer likgiltiga inställning till kyrka och religion har K. G. F:s arbete icke varit utan framgång, trots att den förutvarande ordförandens förslag att omdöpa föreningen till "Det glada leendet" inte bifallits. I början av höstterminen gav oss de "gamla" K. G. F:arna ett handtag genom att bidra till att 150 inbjudningsbrev till terminens första möte skrevs och utsändes. Även programmet skötte de gamla K. G. F:arna om, och mötet rönt stor tillslutning. Mötena ha bestått i bibelstudier, föredrag etc. Bland föredragshållarna märkes pastor Bo Hallberg, Dals-Rostock, och teol. stud. Gösta Frennefors, Frändefors. Nuvarande ordföranden, Börje Wilhelmson, har talat om och visade bilder från Passionsspelen i Oberammergau, som han under sommaren haft tillfälle att besöka. Andra söndagen i advent predikade vik. lektorn, kyrkoherde Fritz Schad vid den av K. G. F. anordnade högmässan, varvid kollekten tillföll K. G. F. Höstterminen avslutades med en välbesökt julfest i den traditionella stilen.

Vid vårterminen ägde ordförandeskifte rum.

Under terminens gång har ytterligare ett antal bibelstudier och föredrag hållits över skilda ämnen av bl. följande: läroverkets inspektor, kyrkoherden Sven Danell, pastorn Nyvelius, stiftsadjunkten Olof Ulvebrand och stud. Nils Andersson. K. G. F. har haft besök av resesekreteraren, pastor Per-Axel Jonzon, Jönköping, som hölls några kristendomslektioner samt ledde ett talrikt besökt och rikt givande diskussionsmöte, då man samlades omkring ämnet: "Människan, atombomben och korset."

Ett flertal kyrkovandringar ha under läsåret företagits, bl. a. till V. Tunhem på inbjudan av kyrkoherde Danell.

Gymnastmöten med deltagare från Vänersborg ha ägt rum i Skara stifts ungdomsgård Flämslätt 8—9 september, i Borås den 7—8 april. Ett antal K. G. F:are deltog även i stifts ungdomstinget i Vänersborg den 26—28 mars.

Skolans morgonböner ha en dag i veckan hållits av talare, som kallats av K. G. F. Varje tisdag ha K. G. F:arna samlats i kyrkan till aftonbön. Ungdomens internationella bönedag högtidhölls i kyrkan, varvid pastor Arne Skäremo höll ett kort tal.

Valborgsmässoaftonen har även i år firats med brasafton i läroverkets sportstuga. Föreningen planerar vidare ett läger i Gunnarsnäs över pingst-

helgen, till vilken gymnasister från Uddevalla komma att inbjudas, samt ledardagar i juni.

K. G. F. har under de senaste åren avgiftsfritt fått disponera en källarlokal, som pastor John Wilhelmson välvilligt ställt till vårt förfogande, för vilket framföres ett varmt tack.

Förbundet har 25 medlemmar. Tidens allvar kräver helgjutna kristna karaktärer, och det är vår förhoppning, att K. G. F. skall få hjälpa till att fostra Sveriges ungdom och bibringa den en kristen syn på tillvaron. Gymnasiströrelsens motto är ju också: "Sveriges gymnasister för Kristus."

Ordförande har varit Börje Wilhelmson, R. II³ b.

Naturvetenskapliga föreningen Omega har under läsåret haft ett flertal sammankomster. Några industribesök ha företagits, men huvudvikten har lagt vid föreläsningar i naturvetenskapliga ämnen. Ett besök på torrmjölksfabriken har gjorts och likaså ett på tryckeri. Särskilt besöket på torrmjölksfabriken tilldrog sig stort intresse och var mycket lärorikt. Föreningen slöt mangrant upp vid ett föredrag som lektor Munthe i A. B. F:s regi höll i Församlingshemmet om "Himlakroppar, deras ålder och materia". Föredrag med åtföljande diskussion har hållits av föreningsmedlemmar. Sålunda föreläste B. Abrahamsson, R. I³ a, över ämnet "Den elektrokemiska efterkrigsindustrien i Rjukan-dalen", L. Lindstam, R. II³ b, om "Darvins utvecklingslära i modern belysning", L. Törnebohm, R. II³ b, om "De senaste årens rön inom aerodynamiken". Under maj månad äro trenne industribesök och föredrag planerade.

Ordförande har varit Börje Wilhelmson, R. II³ b.

Vänersborgs läroverks idrottsförening (V. L. I.). Som vanligt under ett livligt verksamhetsår ha framgångar och motgångar avlöst varann, i år i en övervägande behaglig omväxling.

Friidrotten har ytterligare ökat sin bredd. Höstens första uppgift var att slå Skara vid DM i Borås. Det lyckades och det grundligt, samtidigt som vi fick se oss knappt poängbesegrade av Borås läroverk. 9 mästerskap bärgades dock av de våra. Poängtabellens topp: Borås 208 poäng, Vänersborg 189, Skara 69. Skövde 61. 27 skolor deltog.

Skolmästerskapen, den numera traditionella jättetävlingen, blev trots ruskväder en lika festlig som resultatstark tävling. Den gällde även som uttagning till skolmatch mot Uddevalla en vecka senare. I denna startade 3 deltagare från varje skola i de 48 grenarna, av vilka 38 vanns av oss, därav 17 tredubbelt. Poängsiffrorna blev: Vänersborg 677 — Uddevalla 385. Tävlingen fick sitt speciella intresse genom att vi äntligen gavs en chans att demonstrera vår förmenta bredd. Av enskilda resultat kan nämnas, att Eie Ericsson hoppade 646 cm. i längdhopp och att Gerd Hagner vann samtliga grenar i C-gruppen. Vi segrade i alla elva stafetterna. En fotbollsmatch, som ingick i tävlingen, vanns av VLI med 7—0.

Vid skolungdomens hösttävlingar i Stockholm blev Eie Ericsson och Anna-Greta Dahlin finalister med vardera en 5:te placering i resp. längdhopp och slungboll.

Resultaten i *inomhusidrott* har sedan fjolåret, då vi blev bästa skola i rikstävlingen för 10-mannalag, ytterligare förbättrats i 6 av grupperna. Även i vår blev Vänersborgs läroverk bästa skola i landet. Sålunda fick läroverket första pris inom grupperna A—B, C I, E—F II pojkar, A—B och E—F II flickor, samt andra pris i grupp D I pojkar, varjämte läroverket belade sjätte platsen inom grupp D flickor. Bästa individuella resultatet för hela landet nådde Eie Ericsson mdd 2.447 poäng (stående höjd 145 cm., stående längd 298 cm., höjdhopp 160 cm.) Britta Ågren hade bästa individuella resultat i höjdhopp med ansats: 141 cm.

Vi fick oss en tankeställare av Majornas läroverk, vid skolungdomens hösttävlingar korat till Sveriges bästa idrottsskola, då de vid en klubbmatch i de tre äldsta pojkgriperna besegrade oss med 246—201 och 5 grensegrar mot 3 för VLI. En vecka före denna match hade några av skolans elever startat för Vänersborgs A. I. K. i Västergötlands junior-DM och därvid gjort denna klubb till bästa förening. Två mästare i st. längdhopp fick vi genom Eie Ericsson (145 cm.) och Gunnar Fagerström (125 cm.) Dessutom hade Britta Ågren i höjdhopp 145 cm. och Elsa Hansson i st. längdhopp 233 cm., d. v. s. samma resultat som segrarinnorna.

I *fotboll* hade vi all anledning att hoppas på avancemang i tävlingen om Kronprinsens pokal, i och med att det lag, som förra året nådde finalen, betydligt förstärkts. Första matchen, mot Hvitfeldtska, måste spelas på en måndag. På söndagen hade Hasse Olsson och Bengt Pettersson allvarligt skadats. Även våra övriga spelare hade samtliga medverkat i hårda söndagsmatcher. Efter en helhjärtad insats av de våra kom 3 min. före slutet av andra förlängningsperioden matchens enda mål, inspelat av Hvitfeldtska, som sedan blev västsvenska mästare. En enig göteborgspress hävdade dock, att Vänersborg trots allt varit det bättre laget.

I turneringen om GP-cupen i *handboll* besegrade gymnasietlaget först Uddevalla för att därpå, med reserver för hela det bakre försvaret, lida ett knappt nederlag med 13—11 mot Majorna. Realskolelaget vann sin match mot Alingsås med 13—12 men hade sedan oturen att möta slutsegraren Trollhättan på bortaplan.

Tennismästerskapet har som vanligt bytt innehavare. Årets namn är Erik Bengtsson. Dubbelmästerskapet gick till paret Sten-Börje Johansson—Erik Bengtsson.

Våra *bordtennisspelare* ha haft en god säsong. Av mera framskjutna placeringar kan nämnas: Göta Älvdals-mästerskapen — 1) Lars Hedén; Junior-DM, klass A — 2) Lennart Högsäll, 4) Hedén, klass B — 3) Högsäll; Vänersborgsmästerskapet, juniorer, pojkar — 1) Hedén, 2) Högsäll, juniorer, flickor — 1) Eva Sander; korporationsklassen — 1) Tuve Vidarsson.

Idrottsskölden till skolans bästa idrottsman har för året tilldelats Eie Ericsson, L. II³.

Idrottsdiplomet för elev i realskolan har tilldelats Leif Knutsson, 5⁵ A.

Föreningen har under läsåret disponerat läroverkets gymnastiksal på kvällarna under 8 veckotimmar, fördelade på gymnastik, lek, bollspel och inomhusidrott.

Ordförande har under läsåret varit Bengt Carlsson, R. II² a.

Elevrådets ordförande har varit Ingemar Jönsson, L. II³.

Balkommittén har under läsåret ordnat åtta danser och två baler. Dessutom har realskolans lägre klasser haft sin sedvanliga Luciafest, fyra leaftnar och flera klassfester.

Stipendier, understöd och premier.

17.

Under läsåret 1949—1950 ha stipendier utdelats åt 280 lärjungar till ett sammanlagt belopp av 64,935 kronor, varav statsstipendier 60,945 kronor åt 172 lärjungar, samt premier åt 141 lärjungar till ett sammanlagt belopp av 1,127 kronor.

Kap. IV. Gåvor, donationer m. m.

Sedan förra årsredogörelsen utgavs, ha nedannämnda institutioner eller personer till läroverket överlämnat följande gåvor: 18.

till *biblioteket*: Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Skolöverstyrelsen, förläggare och läroboksförfattare: diverse böcker;

Västgöta nation i Uppsala: 30 akademiska avhandlingar, Uppsala universitets katalog och annat akademiskt tryck;

Årsredogörelser och kataloger från högskolor, högre allmänna läroverk och samrealskolor;

Elfsborgs läns Annonsblad, årgången 1950;

Vänersborgs söners gille: årsbok 1950;

Riksdagen: Borgarståndets riksdagsprotokoll, II, 1723;

Lektor Ove Nordstrandh: hans doktorsavhandling, Den äldre svenska peitismens litteratur;

Herr Godvig Lundholm: en samling skolkataloger.

till *mynt- och medaljsamlingen*: Kungl. Svenska akademien: dess minnespenning över Hjalmar Söderberg;

till *geografiska institutionen*: Riksmuséet: 10 st. stuffer;

till *biologiska institutionen*: doktor Fredrik Sjöholm, Trollhättan: två lådor preparat för biologiundervisningen;

Sällskapet Par Bricole: en grammofoninspelning av Beethovens sjunde symfoni. Presidenten Sune Norrman har skänkt ett fotografi över kollegiets medlemmar 1912.

Vid "Föreningen konst i skolans" årliga utlottning tillföll Vänersborgs läroverk en färglitoграфи "Januarimorgon" av Folke Persson.

Premie- och stipendiedonationer.

Vänersborgs Rotaryklubb har i år skänkt två förnämliga bokverk att utdelas som premium till en manlig och en kvinnlig lärjunge i årets studentklass.

Svenska turistföreningen: 3 ex. av Turistföreningens årsskrift 1950 samt det sedvanliga s. k. Sydfjällsstipendiet.

Lunds geografiska institution: 1 ex. av Svensk geografisk årsbok 1950.

Clara Lachmanns fond för främjande av den skandinaviska samkänslan: 3 st. böcker att av Modersmålslärares förening utdelas som premium.

Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning har överlämnat ett belopp av 500 kronor att som ett "Handelstidningens nordiska resestipendium" för en studieresa till Danmark eller Norge tilldelas den bland årets avgående studenter, som därav finnes mest förtjänt.

Vid Per Lindhs begravning insamlades bland samtliga elever pengar till en krans. Överskottet, något över 50 kronor, utdelas i vår som ett premium till Per Lindhs minne, och skall det enligt föräldrarnas önskan tilldelas en av hans kamrater, som visat särskilt intresse för biologi.

I förra årets årsredogörelse nämndes, att de av Carl A. Dafgård 1927 donerade stipendiemedlen inom kort kunde väntas tillfalla läroverket. Största delen av medlen ha nu utbetalts. Beloppet överstiger väsentligt den i fjol beräknade summan. Tills dato har läroverket nämligen mottagit kronor 143.312: 50, och ytterligare några tusen kronor torde snart överlämnas som slutlikvid. En första stipendieutdelning kommer att ske vid årets examen.

Likaledes ha de 10.000 kronor, som skola förvaltas som "Anna Cecilia Olsons stipendiefond", nyligen tillfallit läroverket, men stipendieutdelning ur denna fond kan ske först nästa år.

Till alla ovan nämnda, som under läsåret på olika sätt ihågkommit läroverket med gåvor, framföres ett uppriktigt tack.

Kap. V. Byggnader och inredning m. m.

19. Läroverkets byggnadsfråga är fortfarande svävande. Sedan den i föregående årsredogörelse nämnda delegationen i början av höstterminen 1951 vid besök i Stockholm dryftat de olika alternativen med representanter för Kungl. Skolöverstyrelsen och Kungl. Byggnadsstyrelsen, fattade Stadsfullmäktige den 14 november 1950 ett principbeslut om att behovet av nya lokaler bör täckas genom en nybyggnad i södra stadsdelen för realskolans ytterligare behov. I

samband härmed avkopplades läroverkets byggnadsfråga från 1947 års byggnadsutredning, i vilken ingen av stadens skolchefer varit medlem. Samtidigt tillsattes en 1950 års byggnadskommitté, i vilken rektor är medlem, när det gäller läroverkets angelägenheter. Denna byggnadskommitté har uppdragit åt artisten Åke Wahlberg, Göteborg, att utarbeta skissförslag i enlighet med Stadsfullmäktiges principbelut. Ett av stadens myndigheter framkastat förslag, att man skulle söka få realskolan ordnad som försöksskola enligt skolkommissionens plan, måste övergivas, då Kungl. Skolöverstyrelsen vid uppvaktning förklarade sig ej alls kunna acceptera förslaget.

Byggnadskommittén har dessutom uppdragit åt arkitekten Hilding Stahle att utarbeta ett fullständigt om- och tillbyggnadsförslag för annexbyggnaden, så att man i denna kan tillgodose behovet av nödiga institutionslokaler.

Från och med detta läsår ha ytterligare tre klassrum måst förhyras ute i staden. Glädjande nog voro dessa, som tyvärr ligga omkring 10 minuters gångväg från läroverket, iordningsställda redan vid läsårets början. Sammanlagt nio klassrum på tre lika håll i staden äro nu i bruk för läroverket.

Under sommaren slipades och syntekobehandlades parkettgolven i kollegierummet och läsrummet, vilket fullständigt reoverades och utökades genom borttagning av väggen till gamla kapprummet. Ett nytt sådant har ordnats i den gamla mörka korridoren mellan norra och södra korridorerna. Genom lysrörsbelysning har man här fått ett utmärkt ljust och rymligt kapprum. Tack vare anslag av Stadsfullmäktige har kollegierummet fått ett nytt möblemang med praktiska bord och 50 stycken bekväma stoppade karmstolar, allt i grön färg, vilket gör att rummet verkar ljust och trivsamt, och att kollegiets samtliga ledamöter nu kunna få plats där vid sammanträdena.

I skolköket har ny elektrisk varmvattenberedare installerats. Skolläkarens mottagningsrum och väntrum ha fullständigt reoverats, varvid samtidigt en mer praktisk disponering av rummen åstadkommits genom flyttning av några väggar och dörrar.

Kap. VI. Tillsyn, examina m. m.

Inspektion.

20.

Den 17 mars 1951 inspekterade skolöverläkaren, professorn C. W. Herlitz läroverket och överlade med rektor, skolläkaren och skolsköterskan.

Föräldramöten, åhöraredagar m. m.

Under läsåret ha tvenne föräldramöten hållits, den 6 februari 1951 för föräldrar till elever i klasserna 1⁵—2⁵ och 1⁴—2⁴ samt den 30 mars för hela skolan, varom närmare ovan sid. 17. 21.

Föräldrar och målsmän voro inbjudna att taga del av undervisningen den 30 och 31 mars.

Intagning av lärjungar i första klassen.

22. Vid slutet av vårterminen 1950 anmälde sig till provningfri intagning i *klass 1⁵* 129 lärjungar, av vilka 6 ej uppfyllde i läroverksstadgan § 29 mom. 10 stadgade villkor. Ingen anmälde sig till provning. Av de sålunda anmälda intogos 79. Vid början av höstterminen tillkommo 2 nya inträdessökande, som intogos liksom 18 av de från vårterminen kvarstående sökandena.

Till *klass 1⁴* anmälde sig vid slutet av vårterminen 1950 22 lärjungar, av vilka alla uppfyllde stadgade villkor. Ingen anmälde sig till provning. 21 av de anmälda intogos.

Vårterminen 1951 ha anmälts till *klass 1⁵* 119 lärjungar (82 gossar, 37 flickor) och till *1⁴* 21 lärjungar (13 gossar, 8 flickor). 1 sökande har anmält sig önska provning. Efter vårterminens slut kommer intagningsnämnd att sammanträda och besluta om intagning till *klass 1⁵*. Vid höstterminens början sker ej någon intagning av nyanmälda till denna klass. Till *klass 1⁴* däremot kan anmälningen ingivas även före början av höstterminen 1951.

Student- och realexamina.

23. *Studentexamen*: Höstterminen 1950 deltog 4 lärjungar å latin- och 1 lärjunge å reallinjen i de skriftliga proven. 2 av lärjungarna på latinlinjen förklarades berättigade till muntlig provning, som de den 12 december undergingo vid Majornas h. allm. läroverk i Göteborg. 1 av dem godkändes, medan den andra medgavs rätt till omprovning, jämlikt § 105 i läroverksstadgan.

Innevarande termin ha i de skriftliga proven deltagit 58 lärjungar, 27 å latin- och 31 å reallinjen. Av dessa förklarades samtliga utom 2 på reallinjen berättigade att undergå muntlig provning. Sådan ägde rum den 10—12 maj, varvid som censorer fungerade professorerna S. Bodfors, K. Dahr, Hj. Frisk, H. Nelson och E. Wessén samt lektorerna H. Larsson och H. Strandberg. Som examensvittnen närvaro läroverkets inspektor, hovpredikanten S. Danell, landshövdingen A. Richert, vattenrättsdomaren N. Lindberg, häradsövdingen E. Aderlund, länsassessorn I. Fröberg och f. fängelsedirektören G. Johansson. I proven deltog 56 lärjungar, 27 å latin- och 29 å reallinjen. Av dessa godkändes samtliga utom 1 å latin- och 4 å reallinjen, vilka samtliga medgavs rätt till omprovning.

Samtliga 3 lärjungar, som under vår-, resp. höstterminen 1950 medgivits rätt till omprovning, ha under den närmast följande examensperioden avlagt slutlig studentexamen.

Realexamen och praktisk realexamen: Innevarande vårtermin ha i de skriftliga proven deltagit 55 lärjungar, varav å allmänna linjen 46, 23 från femåriga och 23 från fyraåriga realskolelinjen, samt å handelslinjen 9 lärjungar. Av dessa godkändes samtliga utom 1 från fyraåriga linjen och 1 från handelslinjen. De muntliga proven ägde rum den 28 maj, varvid samtliga 53 deltagande godkändes.

Dessutom hade till läroverket hänvisats 15 privatister från högre folkskolan i Grästorps. 11 av dessa godkändes i de skriftliga proven. För dessa och 2 privatister hänvisade hit efter skriftliga prov vid samrealskolan i Mariestad ägde de muntliga proven rum inför särskild av Kungl. Skolöverstyrelsen förordnad examensnämnd under tiden 25—29 maj. En av de från Mariestad hit hänvisade måste på grund av sjukdom avstå från prövning. Samtliga prövande godkändes.

Under vårterminen 1950 och läsåret 1950—1951 ha följande prövningar ägt rum i nedan nämnda ämnen:

Omprövning jämlikt läroverkstadgan § 107 B i: svenska språket och litteraturen 1; latin 1; engelska (reall.) 2; franska (reall.) 1; filosofi 1; fysik (reall.) 1.

Fyllnadsprövning: efter avlagd *studentexamen* i: modersmålet 1; engelska (latinl.) 1, (reall.) 2; tyska 2; franska (reall.) 1; geografi 2; filosofi 3; matematik (latinl.) 10, (reall.) allmän kurs 15, specialkurs 4; biologi med hälsolära 13; fysik (latinl.) 7, (reall.) 11; kemi (reall.) 13; teckning 1; gymnastik med lek och idrott 1;

efter avlagd *realexamen* i: modersmålet 2; engelska 2; franska 1; matematik 4; fysik 4; kemi 5.

Särskilda prövningar: för behörighet att undervisa i engelska i folkskolan 2; enligt fordringarna för studentexamen jämlikt läroverksstadgan § 117 B i: kristendom 3; modersmålet 6; latin 1; engelska (latinl.) 2, (reall.) 3; tyska 1; franska (reall.) 3; historia med samhällslära 5; geografi 1; matematik allmän kurs 5; biologi med hälsolära 2; fysik (latinl.) 1, (reall.) 3;

enligt fordringarna för flyttning till gymnasiets näst högsta ring i: tyska 2; franska 2; geografi 4; biologi med hälsolära 1; fysik 1; kemi 2.

Kap. VII. Övriga meddelanden.

24.

Inträdes- och flyttningssökande vid början av höstterminen 1951 (ej till klass 1^b) skola muntligen eller skriftligen anmäla sig å rektorsexpeditionen *senast* tisdagen den 21 augusti kl. 12. Prövningarna börja lördagen den 25 augusti kl. 9. Ordning för proven anslås fredagen den 24 augusti.

Kollegium hålles lördagen den 25 augusti kl. 8.15. Skrivningar för fyllnadsprövningar m. m. börja måndagen den 20 augusti kl. 8.30.

Allmänt upprop äger rum torsdagen den 30 augusti, för eleverna i gymnasiet och klasserna 5^b—4^t kl. 12 och för övriga lärjungar kl. 14. Höstterminen kommer att sluta fredagen den 21 december. Vårterminen 1952 börjar fredagen den 11 januari och slutar tisdagen den 10 juni.

Rektorsexpeditionen hålles under sommaren öppen onsdagar kl. 10.30—11.30, dock ej den 15 augusti.

Vänernborg den 31 maj 1951.

Bo V:son Lundqvist.

Underrättelser för inträdessökande.

Anmälan om inträde i klasserna 1⁵ och 1⁴ sker i början av april genom klassläraren i folkskolan på särskild blankett, som där tillhandahålles. På blanketten skall angivas om inträdessökande vill undergå prövning. Så snart ske kan efter vårterminens slut, skall folkskolans lärare översända senaste terminsbetyg i enlighet med fastställt formulär.

Minimifordringarna för inträde: Godkända vitsord i läroämnena från fjärde resp. sjätte klassen vid någon av folkskolans A- eller B-former med minst betygssumman 13½ (9 läroämnen eller ämnesgrenar), varav minst 4½ inom ämnesgruppen tal- och läsövningar, skrivning och språklära samt tillämpad räkning.

Prövning anordnas dels vid vårterminens slut, dels eventuellt omedelbart före höstterminens början. I prövningen vid vårterminens slut får envar deltaga, som därtill anmäler sig. *Prövningen omfattar alla läroämnen och ämnesgrenar*, och i detta fall fästes *intet avseende vid folkskolebetyget*. Det är därför förenat med stora vanskligheter att genom prövning söka vinna inträde.

Intagning sker dels före utgången av juni månad, dels vid höstterminens början. Vid vårterminens slut skola visst antal platser reserveras för dels kvarsittare, dels inträdessökande vid höstterminens början. Intagning vid höstterminens början sker genom intagningsnämnd, för så vitt icke de inträdessökandes antal redan vid vårterminens slut är större än 110 % av tillgängliga platser, ty i så fall sammanträder intagningsnämnden redan vid intagningen i juni månad.

Inträdessökande till klasserna 1⁵ och 1⁴ skall vid anmälan förete intyg av vederbörande pastorsämbete, innehållande uppgift om föräldrar, födelseort och ålder samt anteckning därom, att han undergått skyddskoppsympning eller blivit därifrån lagligen befriad ("Intyg för inträde vid allmänt läroverk").

Intagen elev skall vid höstterminens början *snarast* till klassföreståndaren erlægga en inskrivningsavgift av 10: — kronor.

För inträde i varje annan klass fordras, att inträdessökande har inhämtat de lärokurser, som för föregående årsklasser äro stadgade. Varje inträdessökande skall förete ovan nämnt "Intyg för inträde vid allmänt läroverk".

